

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 140/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou AK Balara, s. r. o., Košická 5590/56, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Matúš Balara, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 460/2015 z 8. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2017 elektronicky doručená sťažnosť (doplnená o písomnú formu v zákonnej lehote; pozn.) [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačí súd“) sp. zn. 3 Cdo 460/2015 z 8. decembra 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (v právnom postavení žalovanej v konaní o vypratanie ubytovacej bunky; pozn.) bola účastníčkou konania vedeného pôvodne na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 22 C 128/2009 [v ktorom bolo žalobcom hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „žalobca“)].

Ako ďalej sťažovateľka s poukazom na skutkové okolnosti posudzovanej veci uvádza, ubytovaciú bunku č. 111 nachádzajúcu sa v ubytovni [REDAKOVANÉ] na ulici [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ubytovacia jednotka“) „... užíva... od 26.01.1995 do dnešného dňa nepretržite. Od roku 1996 sa stalo väčšinovým spoluvlastníkom ubytovne... Hlavné mesto SR Bratislava. Sťažovateľka počas celej doby užívania ubytovacej bunky riadne každý mesiac plní všetky záväzky, ktoré boli voči nej uplatňované do roku 1996 bývalým vlastníkom ubytovne – spoločnosťou [REDAKOVANÉ] – od roku 1996 žalobcom.

Žalobou zo dňa 05.05.2009 uplatnil žalobca voči sťažovateľke v procesnom postavení žalovanej právo na vypratanie a odovzdanie ubytovacej bunky nachádzajúcej sa v ubytovni.

Okresný súd Bratislava I... rozsudkom zo dňa 19.09.2011 vydaným v konaní č. 22 C 128/2009 uložil sťažovateľke povinnosť vypratať a protokolárne odovzdať žalobcovi ubytovaciú bunku.

Na základe odvolania sťažovateľky Krajský súd v Bratislave... uznesením zo dňa 31.10.2012 vydaným v konaní č. 2Co 31/2012 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 19.09.2011 vydaný v konaní č. 22C 128/2009, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Súd prvej inštancie následne rozsudkom zo dňa 12.02.2014 č. 22C 128/2009-137 žalobu žalobcu zamietol...

Na základe odvolania žalobcu odvolací súd rozsudkom zo dňa 26.11.2014 č. 2 Co 522/2014-195 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 12.02.2014

č. 22C 128/2009-137 tak, že uložil sťažovateľke vypratať a protokolárne odovzdať žalobcovi ubytovaciú bunku...

Rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 26.11.2014 č. 2Co 522/2014-195, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie, napadla sťažovateľka dovolaním...

Najvyšší súd Slovenskej republiky... rozsudkom zo dňa 08.12.2016 vydaným v konaní č. 3 Cdo 460/2015 zamietol dovolanie sťažovateľky. “.

3. Sťažovateľka následne formuluje a pomerne podrobne špecifikuje dôvody ňou tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany všeobecných súdov, arbitrárnosti ich – na vec sa vzťahujúcich – súdnych rozhodnutí a argumentuje konkludentným uzatvorením zmluvy o nájme medzi ňou a žalobcom, od ktorého si následne odvodzuje právny titul užívania ubytovacej jednotky.

Sťažovateľka je s poukazom na rozhodovaciu prax tak ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva toho názoru, že „... rozhodnutím Najvyššieho súdu... v konaní 3Cdo 460/2015 zo dňa 08.12.2016 bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované Ústavou SR a tiež medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Toto rozhodnutie dovolacieho súdu ako celok nedáva sťažovateľke žiadnu odpoveď na ňou uplatňované argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie rozhodujúce. Ako celok sa rozhodnutie dovolacieho súdu zaoberá úplne niečím iným ako stavom, na ktorý poukázala sťažovateľka. Napadnuté rozhodnutie ignoruje argumentáciu uvedenú v podaniach sťažovateľky a to do takej miery, že dovolací súd sa argumentáciou sťažovateľky vôbec nezaoberal. Týmto spôsobom bolo sťažovateľke odopreté právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia...

Základným argumentom sťažovateľky počas súdneho sporu bolo tvrdenie, že medzi žalobcom a sťažovateľkou existuje zmluvný vzťah, a to konkludentne uzatvorená zmluva o nájme ubytovacej bunky na dobu neurčitú. Toto tvrdenie preukázala sťažovateľka skutočnosťou, ktorá v priebehu sporu nebola sporná, a to že sťažovateľka odo dňa nadobudnutia väčšinového spoluvlastníckeho podielu žalobcu k ubytovni platí žalobcovi mesačné platby za užívanie ubytovacej bunky a žalobca ju počas 13 rokov nechal užívať ubytovaciú bunku a prijímal od sťažovateľky mesačné platby v tejto súvislosti, ktorých výšku

sťažovateľke určoval. Ďalej sťažovateľka predložila listinné dôkazy dokazujúce existenciu daného právneho vzťahu medzi ňou a žalobcom.

Otázka, či je medzi žalobcom a sťažovateľkou právny vzťah (konkludentne uzatvorená nájomná zmluva) je najdôležitejšou otázkou pre rozhodnutie v tomto spore, pretože ak by znel záver súdu, že nájomná zmluva existuje, bola by žaloba nedôvodná, nakoľko medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca podal rovno žalobu o vypratanie ubytovacej bunky a nevykonal žiadny právny úkon smerujúci k zániku nájomnej zmluvy...

Dávame do pozornosti súdu aj námietky, ktoré sme vzniesli v dovolaní vo vzťahu k pozoruhodným zmenám právneho názoru odvolacieho súdu na právne posúdenie veci počas súdneho sporu. V rozhodnutí odvolacieho súdu zo dňa 31.10.2012 vyslovil odvolací súd právny názor, že ubytovacia bunka je byt a naznačil skutočnosť, že z dokazovania vyplýva konkludentné uzatvorenie zmluvy o nájme daného bytu medzi žalobcom a sťažovateľkou...

Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, žalobu zamietol s poukazom na existujúcu zmluvu o nájme a absenciu jej výpovede či iného zániku. Odvolací súd v rozhodnutí zo dňa 26.11.2014 sa však už necítil byť viazaný svojím skôr vysloveným právnym názorom a o právnej povahe bytu a existencii nájomnej zmluvy už niet ani zmienky, resp. je zmienka len v súvislosti s výtkou smerovanou voči súdu prvej inštancie, že dané právne závery sú neprávny právnym posúdením veci (opomenúc pritom skutočnosť, že dané právne závery prijal súd prvej inštancie na základe predchádzajúceho záväzného právneho názoru odvolacieho súdu). Tento zásadný obrat v právnom posúdení veci nastal u odvolacieho súdu bez toho, aby odvolací súd opakovane vykonal akékoľvek dokazovanie, teda nezákonným spôsobom...

Na záver teda možno zhrnúť, že napadnutým rozsudkom dovolací súd zamietol dovolanie sťažovateľky a nenašiel v rozhodnutí odvolacieho súdu porušenie práva sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdny proces, keď zopakoval nelogické a nezrozumiteľné závery odvolacieho súdu, potvrdil ako správny eklektický prístup odvolacieho súdu k jednotlivým dôkazom a ignoroval skutočnosť, že odvolací súd si vo svojich dvoch rozhodnutiach vydaných v tomto spore úplne protirečí a vydal dve úplne rozdielne rozhodnutia bez toho, aby sám vykonal akékoľvek dokazovanie. Takýto obsah

napadnutého rozsudku dovolacieho súdu nie je naplnením práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.“.

4. S ohľadom na uvedené sa sťažovateľka domnieva, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1), vzhľadom na čo žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, následne toto rozhodnutie zrušil, vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 €, ako aj úhradu trov konania v sume 374,81 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

9. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), vyslovenia porušenia ktorého sa sťažovateľka dovoľáva, zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania v ďalšej inštancii mimo rámca všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval jeho judikatúru.

Ústavný súd pripomína, že podľa ustálenej judikatúry vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

12. O taký prípad išlo aj v prerokúvanej veci, keď konaniu pred najvyšším súdom a jeho napadnutému rozhodnutiu nie je z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť. Najvyšší súd vyslovil názor náležite odôvodnený a interpretačne zvládnutý na takej úrovni, na akej je dovolací súd zvyknutý štandardne rozhodovať obdobné právne otázky.

13. Sťažnosti sťažovateľky chýbala v tomto smere akákoľvek ústavnoprávna dimenzia, keď jej základom bolo iba konštatovanie skutkových okolností prípadu, ich prehodnocovanie a následné vyjadrenie nesúhlasu s vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu o zamietnutí dovolania podaného zo strany sťažovateľky nemôže samo osebe znamenať porušenie sťažovateľkou v petite označených práv (bod 4).

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. k odopretiu základných práv alebo slobôd.

V danej veci s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľky obsiahnutú v sťažnosti ústavný súd nezistil, že by mohol byť namietaným procesným pochybením dosiahnutý vyžadovaný relevantný ústavnoprávny rozmer. S námietkami sťažovateľky sa ústavný súd nestotožnil a dospel k záveru, že nič nesignalizuje, že by napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na náležité odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zo strany dovolacieho súdu, ktorý v rámci relevantnej časti svojho pomerne rozsiahleho odôvodnenia konštatoval nasledovné:

«8.2. Dovolanie odporkyne smerujúce proti zmeňujúcemu rozsudku vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 CSP) - dovolateľkou napadnuté rozhodnutie bolo preto možné (a tiež potrebné) podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu...

10. Odporkyňa tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade konania uvedenej v § 237 písm. e/ O.s.p. Podľa jej názoru odvolací súd rozhodol bez toho, aby bol podaný návrh na uloženie povinnosti vypratať ubytovaciú bunku „bez nároku na bytovú náhradu“...

10.2. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že súdy, vrátane odvolacieho súdu, rozhodovali o návrhu na začatie konania podaného navrhovateľom 5. mája 2009, ktorý v petite navrhol vypratanie odporkyne z ubytovacej bunky bez nároku na bytovú náhradu.

Neopodstatnená je preto námietka odporkyne, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p...

11.1. Najvyšší súd v minulosti často zdôrazňoval, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písmene f/ tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo...

11.2. Podľa názoru dovolateľky je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené až do tej miery, že je nepreskúmateľné; v nepreskúmateľnosti vidí odporkyňa procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p...

11.4. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

11.5. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov,

ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva... O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (*Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

11.6. Dovolateľka teda v preskúvanej veci nedôvodne namieta, že jej (jej tvrdenými nedostatkami odôvodnenia napadnutého rozsudku) bola odňatá možnosť pred súdom konať.

12. Dovolací súd nezistil, že v konaní došlo k „inej vade“ majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.)...

12.1. Za „inú procesnú vadu“, ako už bolo uvedené vyššie, bolo dávnejšou judikatúrou (R 111/1998) a tiež stanoviskom R 2/2016 považované aj nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia.

12.2. V danom prípade odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, výsledky dokazovania, vysvetlil, čoho sa žalobca domáhal, čo uvádzal žalovaný na svoju obranu, čím žalobca a žalovaný argumentovali v odvolacom konaní. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

12.3. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

13. Neopodstatnená je dovolacia námietka, podľa ktorej v konaní došlo k procesným nesprávnostiam v priebehu vyhodnocovania výsledkov vykonaného dokazovania...

13.3. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane uviedol, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nesprávností. Dovolanie nebolo (a po uvedenom dni naďalej nie je) „ďalším“ odvolaním. Preto sa ním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie alebo odvolací súd, ani prieskumu správnosti nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže v medziach zákona vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy – na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá totiž dovolací súd možnosť vykonávať dokazovanie [ako je to, napokon, zrejmé z § 243a ods. 2 in fine O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“)].

13.4. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

14. Dovolateľka v dovolaní uplatnila aj dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

14.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14.2. Podľa § 754 ods. 1 Občianskeho zákonníka zo zmluvy o ubytovaní vznikne objednávateľovi právo, aby mu ubytovateľ poskytol prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu, alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom. Podľa § 754 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za ubytovanie a služby s ním spojené je objednávateľ

povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu v lehotách určených ubytovacími poriadkami. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ich účelom je poskytnúť ubytovanie na prechodnú dobu a prechodnosť ubytovania musí vyplývať z obsahu zmluvy alebo z účelu ubytovania. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o ubytovaní patrí dohoda o predmete ubytovania, cena ubytovania a doba ubytovania. Zmluva o ubytovaní zanikne spravidla uplynutím doby alebo odstúpením od zmluvy, alebo niektorým zo všeobecných dôvodov zániku právneho vzťahu, pričom žiadny z týchto spôsobov zániku zmluvy o ubytovaní nie je viazaný na podmienku zabezpečenia bytovej náhrady alebo na obdobnú podmienku (§ 712 Občianskeho zákonníka).

14.3. Odvolací súd po doplnení dokazovania dospel k záveru, že odporkyni bolo poskytnuté iba prechodné ubytovanie v ubytovni [REDAKOVANÉ] na základe zmluvy o ubytovaní ... uzavretej podľa § 754 a nasl. Občianskeho zákonníka dňa 26. januára 1995 medzi [REDAKOVANÉ] ako ubytovateľom a odporkyňou ako objednávateľom, nakoľko z čl. I bodu 1 Zmluvy jednoznačne vyplýva, že ubytovacia bunka je určená na prechodné ubytovanie na dobu neurčitú a zároveň z čl. I bodu 2 Zmluvy vyplýva povinnosť odporkyne ubytovaciú bunku uvoľniť v prípade (okrem iného) rozviazania pracovného pomeru so [REDAKOVANÉ].

14.4. Z obsahu spisu, najmä z obsahu zmluvy o ubytovaní z 26. januára 1995 dovolací súd zhodne s odvolacím súdom dospel k jednoznačnému záveru, že ubytovanie v ubytovacej bunke bolo odporkyni poskytnuté iba na prechodnú dobu, t. j. dočasne v zariadení na to určenom, pričom toto ubytovanie bolo viazané, okrem iného, na skončenie pracovného pomeru, ku ktorému nepochybne došlo ku dňu 31. augusta 1995. Skončenie pracovného pomeru malo za následok skončenia prechodného ubytovania odporkyne v ubytovacej bunke. Správne preto odvolací súd neakceptoval argumentáciu odporkyne, ktorá sa snažila podsunúť inštitútu prechodného ubytovania iný význam ako v skutočnosti v danom prípade mal a založiť existenciu právneho vzťahu na inom právnom režime (nájom bytu).

14.5. Dovolací súd za vecne správny považuje aj záver odvolacieho súdu, keď sa nestotožnil s názorom odporkyne, že úhradami platieb za užívanie ubytovacej bunky došlo ku konkludentnému prejavu vôle smerujúcemu k uzavretiu zmluvy o nájme; sama takáto skutočnosť nemohla zmeniť obsah pôvodne uzavretej zmluvy o ubytovaní na zmluvu o nájme, ako sa mylne odporkyňa domnieva. Povinnosť odporkyne platiť úhrady

za ubytovanie a služby s ním spojené totiž vyplývala priamo zo zmluvy o ubytovaní v spoločnej ubytovni a v prípade, že aj po jej zániku odporkyňa ubytovaciú bunku užívala a úhrady za jej užívanie neplatila, navrhovateľovi by vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže po skončení prechodného ubytovania by odporkyňa ubytovaciú bunku užívala bez právneho dôvodu.

15. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odporkyňa v dovolaní nepodložene uplatnila dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Vzhľadom na to dovolanie odporkyne zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).»

15. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri hodnotení zákonnosti postupu a rozhodnutia krajského súdu mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok najvyššieho súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený. Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu dostatočným spôsobom vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľky.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

16. Nad rámec uvedeného (bod 14) ústavný súd dodáva, že hoci zmluva o ubytovaní vykazuje do istej miery znaky podobné zmluve nájomnej (vzhľadom na to, že predmetom oboch týchto odplatných zmluvných typov je prenechanie veci do užívania inej osobe; pozn.), zmluvu o ubytovaní možno pomerne jednoznačne a jasne diferencovať od zmluvy nájomnej práve prostredníctvom samotného obsahu uzatvorenej zmluvy o ubytovaní, ako

aj prostredníctvom jej účelu, ktorý je pre priradenie posudzovanej veci pod „správny“ zmluvný typ určujúci. V prípade zmluvy o ubytovaní totiž ide o poskytnutie prechodného ubytovania na určitý čas, a nie o uspokojenie potrieb trvalého bývania sťažovateľky, a preto žiadny zo spôsobov zániku zmluvy o ubytovaní nie je viazaný na podmienku zabezpečenia bytovej náhrady alebo na akúkoľvek inú obdobnú podmienku.

17. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľky, ktorá sa dožaduje iného, pre ňu priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd konštatuje, že nie je v poradi ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľky.

18. Na záver ústavný súd poznamenáva, že v zmysle svojej judikatúry považuje za arbitrárne či zjavne neodôvodnené len tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú dostatočne a náležite odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

19. V nadväznosti na sťažovateľkou deklarovaný prejav nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol

v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníkov konania. Po analýze napadnutého rozhodnutia ústavný súd hodnotí najvyšším súdom predstreté právne závery ako zákonné a ústavne súladné. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu nie je možné považovať právne závery najvyššieho súdu za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi petitom napadnutým rozhodnutím a namietaným porušením označených práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2017